

selspreuk, de gelijkenis, is er op ingesteld, om u nieuwsgierig te maken, om de vraag naar de oplossing van het raadsel, naar de verklaring van de gelijkenis bij u wakker te roepen. Wie de klok hoort luiden, vernemen wel iets, maar hij blijft toch nog maar onverstendig, zolang hij nog niet weet, waar de klepel hangt. Wie van den wind wat af wil weten, kan er niet mee volstaan, zijn geluid even te vernemen en dan verder niets, maar gaat op het geluid letten; hij gaat „aan“ het geluid „vragen“, waar de wind vandaan komt en waar hij heengaat. Maar niet alle menschen hebben de begeerte, om „er meer van te weten“. Er zijn er, die de klok hooren luiden, maar die er geen belang in stellen, nu óók te weten te komen, waar de klepel uithangt. Er zijn er, die den wind hooren waaien, maar wien het helemaal niet interesseert, te weten, waar de wind vandaan komt en welke richting hij uitwaait. Maar de klok en het geluid zijn pracht-dingen, om er achter te komen, bij wien de begeerte wel leeft en bij wien de begeerte niet leeft om de plaats van den klepel en de richting van den wind te leeren kennen. De raadselspreuk en de gelijkenis zijn prachtmiddelen, om aan den dag te brengen, wat er leeft in de harten van de hoorders. Valt er zoo'n raadselspreuk of zoo'n gelijkenis in het midden van het bondsvolk neer, dan dwingt dat woord den hoorders, zich te openbaren. Dan laat de één het blijken, dat het hem niets interesseert, waar toch de klepel mag hangen, die de klok aan het luiden gebracht heeft; en dan gaat de ander vragen stellen: Waar komt de wind

moeten leeren zien; als de N.T. heiligtijd gekomen is, mag hij niet in de „schaduw“ van het O.T. achterblijven. Jezus wil in dit gesprek hem verder leiden, hem over den drempel helpen (in gelijkenis schrijft dr K. J. Popma, „De vrijheid der exegese“, 161—170). Jezus doet dat, door ruimschoots van den „masjaal“ gebruik te maken. Ook dr F. W. Grosholte schrijft even bij vs 5: „Bovendien is Jezus' woord min of meer een raadselwoord. Hij gaat niet in het vervolg verklaren“ (Kom. op Joh., I, 211). Het Woord van Jezus in vs 3 klinkt Nicodemus als een raadsel in de ooren, als een gelijkenis zonder verklaring. Prompt reageert hij met het ongeloof, dat met een eigen exegese van vleeschelijk maaksel zich van de „gelijkenis“ afmaakt: „Hoe kan dat nu? Een mensch kan toch niet voor de tweede maal geboren worden?“ Dan licht Jezus een tipje van den sluier op, door op „water“ en „Geest“ te wijzen, d.w.z. door hem te wijzen op het getuigenis (ook weer zoo'n „masjaal“-achtig begrip!) van Johannes den Dooper en van Hemzelf, vgl. vs 11. Maar deze verdergaande bekendmaking maakt de zaak voor Nicodemus door zijn ongeloof alleen maar duisterder, in plaats van klaarder. Hij moet zoo ongeveer aan het verstand van Jezus getwijfeld hebben. Vóórdat het nu verder den verkeerden kant met hem opgaat, helpt Jezus hem op weg. „Verwonder u niet, dat ik u gezegd heb: Gijlieden moet wederom geboren worden“, dat is: ga op dezen weg niet verder; keer om en volg den beteren weg, dien ik u nu ga wijzen. En dan komt vs 8, waarin Jezus hem leert, **WAT HIJ MET HET RAADSEL AAN MOET**. De gebruikelijke exegese van dit vers gaat uit van de gedachte, dat de centrale quaestie in Joh. 3 is: Wat is eigenlijk „de“ „wedergeboorte“? Zij laat vs 8 leeren: De wedergeboorte is vrijmachtig werk des Geestes; dat werk is onbegrijpelijk, ja onnaspeurlijk, maar het is realiteit. „Aanvaard het onbegrijpelijke als realiteit“, aldus dr C. Bouma in K.V. Joh., 3e druk, I, 108. Ten onrechte is vaak in dit vers een bewijspiaats gezien voor een „onmiddellijke wedergeboorte“. Een verbetering in deze exegese werd bereikt, toen men den nadruk ging leggen op de woorden: „en gij hoort zijn geluid“. De toepassing was dan: Hoort maar naar het Woord des Geestes, en laat het hoe van de wedergeboorte maar aan den HEERE over.

Als exegese van Joh. 3:8 moet dit toch losgelaten worden. De gebruikelijke exegese, al of niet verbeterd,

vandaan, dien ik heb hooren waaien, en in welke richting waait hij? Dan treedt de loop van de lijn der antithese zeer duidelijk aan het licht. Dan ziet men de menschen uiteengaan. Zoo'n raadselspreuk of zoo'n gelijkenis is daarom geen duisternis en geen verberging, maar licht en openbaring.

Welnu, wanneer er dan twee groepen zijn in het verbondsvolk, zoowel in de dagen van Asaf als in de aardse dagen van den Heere Jezus Christus, alsook tegenwoordig, in deze „dagen“ van den Geest der profetie, dan komt er nu de raadselspreuk van Psalm 78 en de gelijkenis van den Heere Jezus Christus en het onderwijs van den Geest der profetie, en dan zullen de groepen ook allebei openbaar móeten worden. Wanneer aanvankelijk Efraïm en Juda door elkander loopen, en van elkaar niet zijn te onderscheiden in het ééne verbondsvolk, dan komen in het onderrecht van Asaf de getuigenis en de wet des HEEREN onder het verbondsvolk de antithese stellen, en dan zal het blijken, op den langen (of den korten) duur, wie ten dage van den strijd ómkeert en den vijand toevallt, en wie in den strijd volhardt tot aan de overwinning. Dan zullen eenmaal Efraïm en Juda allebei rijp zijn, de één voor zijn verwerping, want dan wordt de ark, die van Gods gunst getuigt, weggenomen uit het stamgebied van Efraïm, uit Silo, — en de ander voor zijn aanneming in genade, want dan verkliest de HEERE Juda, en in Juda Sion, om aldaar Zijn heiligdom te stellen, en uit Juda David, om het volk van Jacob als een herdersvorst te weiden. Dan wordt in Efraïm het

wordt gedrukt door de volgende bezwaren: 1o. „Gij weet niet, vanwaar hij komt en waar hij heengaat“ wordt gelezen, alsof er stond: „Gij kunt niet weten, gij kunt er niet achter komen“. Er staat evenwel: „Gij weet niet, gij zijt er niet achter“. 2o. Te weinig rekening wordt er m.i. mee gehouden, dat het slot van vs 8 niet zegt: „Dat is er nu aangaande de wedergeboorte te zeggen“, maar: „Dat ondervindt nu ieder, die uit den Geest geboren is“. 3o. Deze exegese ruikt vs 8 los van vs 9 vv. Als vs 8 zegt: Het onbegrepen aanvaarden, dan betekent dit: Vraag niet verder naar het hoe der wedergeboorte, want meer is er niet van geopenbaard. Maar in vs 9 vraagt Nicodemus rustig: „Hoe kunnen deze dingen geschieden?“ en **KRIJGT DAN IN VS 10—12 VAN JEZUS EEN STRAFREDE TE HOOREN, DAT HIJ ALS LEERAAR ISRAËLS DAT NIET EENS WEEET!!!** Maar dan kan vs 8 toch onmogelijk zeggen: Het is niet te begrijpen en niet na te speuren?

Naar de „masjaal“-gedachte echter leert Jezus Nicodemus in vs 8, wat hij met het raadsel aan moet, dat Jezus in vs 3 en sterker nog in vs 5 en 6 voor zijn aandacht geplaatst had. Het beeld van den wind moet dan dezen dienst doen: Van den wind is in elk geval terstond het geluid te vernemen. Men weet dan nog niet alles van den wind, maar aan zijn geluid heeft men houvast, om verder op de hoogte te komen. Zeker, de wind waait, waarheen hij wil; hij is „soverein“ in het bepalen van zijn richting. Daar oefent niemand invloed op uit. Maar men kan er wel achter komen, waar hij vandaan komt en waar hij heengaat. Als men maar nauwkeurig op het geluid let, dan kan men aan de hand daarvan de windrichting bepalen. Zoo is nu de ervaring van een ieder, die door den Geest Gods is wedergeboren. M.a.w. Nicodemus moet niet van zijn eigen exegese uit tot dat raadselachtige Woord van Jezus komen, om met behulp van zijn uitleg van dat Woord zich af te maken. Hij moet maar liever „aan“ het geluid zelve „vragen“, welke richting het uit wil. De wedergeborene vraagt vóórder. Heeft hij een „gelijkenis“ gehoord, dan vraagt hij vóórder naar de „verklaring“. De betekenis van vs 8 is deze: Het zijn „gelijkenissen“, Nicodemus, en nu moet ge vóórder vragen. Zoo heeft Jezus heel voorzichtig de vraag bij Nicodemus wakker geroepen: „Hoe kunnen deze dingen geschieden?“ Hiermee heeft Nicodemus de rechte houding tegenover het „raadsel“ gevonden. En als hij zóó ver is,

licht van den kandelaar weggenomen, en dan wordt in Juda het licht in vollen glans óp den kandelaar gezet (vs 67 en 68).

En dat rijp worden van die beiden is tot stand gekomen in die lange historie van steeds weer dezelfde herhaling: verlossing, ongeloof en afval, oordeel en gericht, wederkeer en bekeering, ontferming en opnieuw verlossing. En dit alles is een schaduw, een gelijkenis van de geschiedenis, die zich heden onder het verbondsvolk afspeelt, onder de genadeheerschappij van den Oppersten Herder in den hemel, door Zijn Geest op aarde. Want dit is de achtergrond vandaan van heel de historie: dat de Geest der profetie bezig is, scheiding te maken tusschen Efraïm en Juda, tusschen Israël, dat naar het vleesch is, en het overblijfsel naar de verkiesing der genade, het Israël, dat naar den Geest is, — tusschen het algemeene christendom, dat de waarheidsvraag verdoezelt, dat als een struisvogel den kop in het zand steekt voor het onderrecht van den Heiligen Geest, en geen belang meer stelt in de leer- en belijdenis-inhouden van de getuigenis en de wet des HEEREN, doch onder het geroep van schotjesgeest en eenheid intusschen ómkeert in den strijd, zeer wel bewapend met alle verzamelde eenheidswapens, maar toch ómkeert in den strijd en den vijand toevallt, — en de kerk des HEEREN aan de andere zijde, die niet ophoudt te vragen, waar de klepel hangt, totdat het haar volkomen duidelijk is geworden, — die den wind hoort waaien, maar dan ook zoo heilbegeerig is, te weten zijn herkomst

dán stoot Jezus krachtig door, om hem geheel en al de oogen te openen en hem tot het „zien van het koninkrijk Gods“ te brengen. De scherpe bestraffing van vs 10—12 is dan inleiding tot de prediking van vs 13—21, die Nicodemus dan nu eindelijk wel kan verstaan en verwerken. Zoo komt ook het onderscheid tot zijn recht, dat Jezus in vs 12 maakt tusschen de „aardsche dingen“ en de „hemelsche dingen“. Sasse schrijft in *Kittel's Theol. Wtb.* z. N.T., I, 680: „Die Bedeutung von *taínois* in..... J 3,12 kann nicht einfach aus dem Kontext erschlossen werden. Wahrscheinlich ist an die Gegenüberstellung einer Rede-weise in irdischen Gleichnissen und einer direkten Belehrung über das „Himmliche“ im Sinne von 16, 25 und Mk 4, 11 ff zu denken“. De „aardsche dingen“ zijn het raadsel, dat om verklaring roept: het optreden van Jezus met Zijn prediking van het Koninkrijk Gods. Het waren allemaal nog maar „aardsche dingen“, die Nicodemus tot nu toe had te hooren gekregen. Maar hij moest doorstooten tot de „hemelsche dingen“. Den werkelijken zin en den diepen achtergrond van het optreden van Jezus moest hij leeren zien: dat het koninkrijk Gods gekomen was, en dat het via Golgotha en Paschen, Hemelvaart en Pinksteren op een heerlijke voleinding zou aangaan. Maar deze oplossing van het „raadsel“ van Jezus met Zijn raadselwoorden kan Nicodemus nu wel verdragen. Zoo volgen de vs 13—21 met de prediking van de liefde en het welbehagen Gods, waarin onmiddellijk weer door Jezus op een O.T. „gelijkenis“ wordt teruggegrepen, die haar vervulling en „verklaring“ verkrijgt in Jezus' kruis en verhooring (vs 14). Het slot van de pericope, vs 19—21, verhaalt dan, hoe in den nu gekomen Messiaanschen heiligtijd de Geest de harten openbaar komt maken. Als het licht komt, als de „gelijkenis“ voor de aandacht van de menschen gezet wordt, dan zal wel blijken, of ze verlicht willen worden, de waarheid doende; zoodat openbaar wordt, dat hun werken in God gedaan zijn, dan wel of ze het licht haten, en er zich van afmaken, opdat het kwade hart niet openbaar komt, zooals Nicodemus met het licht, dat hem in raadselvorm gegeven werd, aanvankelijk wilde doen.

Zou deze exegese niet meer dan de gebruikelijke aan den geheelen Nicodemus-pericope recht doen? Gaarne aan onze N.T. exegeten ter overweging en controle aangeboden.

De behandeling der z.g. „sexuele stoffen“ op de jeugdvergadering

Nu we dus zoover zijn, dat we vastgesteld hebben, dat geen stoffen uit den Bijbel bij de behandeling overgeslagen moeten worden, zal allicht de vraag opkomen: maar hoe moeten we dan deze stoffen, die we maar kortweg de „sexuele stoffen“ zullen noemen, behandelen?

Bij de behandeling moeten we al direct een paar dingen in het oog houden.

De eerste zaak is wel deze: wij hebben op de jeugdvergadering niet te maken met onze eigen kinderen, maar met de kinderen van andere menschen. Wier gedachten over „het sexuele“ mogelijk heel anders zijn dan de onze. Die in een behandeling van sexuele stoffen mogelijk direct iets zien van „sexuele opvoeding“ en „voorlichting“, en waarin zij misschien wel heel andere richtlijnen willen volgen dan wij. Die mogelijk wel erg ontstemd raken, als ze, oppervlakkig, hooren, wat wij op de jeugdvergadering met hun kinderen besproken hebben!

De tweede is deze: op onze jeugdvergaderingen gaan zeer verschillende kinderen. Er zijn ook jeugdvergaderingen, die gemengd zijn; waar dus zoowel jongens als meisjes op gaan. Maar ook op de vergaderingen waar óf alleen jongens, óf alleen meisjes op gaan, zullen de karakters zeer uiteenloopen. Ik noemde U zoeven al, dat er kinderen zijn, bij wie de sexuele nieuwsgierigheid zeer sterk op den voorgrond treedt; andere, die een zeer duidelijke afkeer hebben, om over dingen te spreken, die het sexuele raken. Wat voor het

eene kind aangenaam zal zijn, zal het andere pijn doen.

Hoe zullen we nu, in aanmerking nemende de moeilijkheden in deze twee punten gesteld, een rechte lijn koersen?

Dat zullen we m.i. alléén dan goed doen, als wij ons nauwkeurig houden aan de Heilige Schrift zelve! Als wij niet méér in finesse treden dan de Bijbel zelf doet! Als wij een stof uit den Bijbel niet op een andere wijze gaan be- en verwerken, dan de Bijbel zelf gedaan wil hebben.

Ouders zullen dan nooit met reden, let wel: met reden, boos op jeugdleiders kunnen zijn, als deze aan hun kinderen alleen maar dat geven, wat de Bijbel geeft. Ditzelfde geldt, mutatis mutandis, voor de kinderen, die de jeugdvergaderingen bezoeken.

De Bijbel immers moet onze norm zijn; en niet in de eerste plaats de ouders of de kinderen. Want ouders kunnen er glad verkeerde ideeën op na houden; en kinderen kunnen in hun begeeren of afweren evenzoo op het verkeerde spoor zijn. De Bijbel echter is nooit op het verkeerde spoor.

En ál wat de Bijbel ons mededeelt, moeten we zien in het licht, dat hij zelf erover ontsteekt in het Johannes-evangelie, hfdst. 20 vs 31: het is alles geschreven, „opdat gij gelooft, dat Jezus is de Christus, de Zoon Gods; en opdat gij, geloovende, het leven hebt in Zijn Naam!“

In dit licht moeten wij ook die z.g.n. „sexuele stoffen“ zien.

En bij de behandeling ervan op onze jeugdvergaderingen, moeten wij ze direct in dat licht gaan plaatsen; evenals trouwens elke andere Bijbelstof! Dat laatste vergeten we ook wel eens! Paulus heeft Titus niet voor niets deze waarschuwing gegeven: „Maar

ontwijk dwaze onderzoekingen en geslachtsregisters en vechtpartijen over de wet; want ze zijn nutteloos en hol“ (Tit. 3:9). Ik vind het dwaas, als men uit zou gaan pluizen, langs welken weg dat in zijn werk gegaan is, dat bij Elizabeth het kindeke van vreugde opsprong in haar buik, toen Maria, de moeder des Heeren haar woning binnentrad. Maar ik vind het even dwaas, als in verband met een bespreking van Gen. 3:14, uitvoerig stil gestaan wordt bij de vraag, of de slang vóór haar vervloeking, misschien ook pooten gehad heeft; afgezien nog van de biologische vraag, of slangen rudimenten van een bekken en achterpooten hebben, ja of neen.

Alle Bijbelstoffen moeten wij, altijd, behandelen naar het karakter, dat zij hebben volgens Joh. 20:31.

En daarom moeten wij, in beginsel, ook alle Bijbelstoffen behandelen. Zij zijn dat over- en over-waard. Wij móeten geen stoffen welbewust overslaan; want dan gaan wij hetzelfde gevaarlijke en heillooze pad betreden, dat wij dien vader, bij zijn Bijbelles aan tafel, zagen opgaan.

Wat wij dus ook moeten doen, is, aan de kinderen laten zien, waarom deze stoffen in den Bijbel voorkomen.

Dan zullen we aan onze jongens en meisjes allereerst kunnen en moeten laten zien, dat de Bijbel niet de geringste hang heeft naar iets, dat onnet of onzedelijk is. Hoe zou dat trouwens ook mogelijk zijn? Waar immers alle schrift van God ingegeven is! Van dien God, die voor zelfs de geringste zweem van zonde, niet minder is dan een verterend vuur!

Wij moeten dus onze jongens en meisjes leeren (en de ouders moeten hen daar eerst in voorgaan), dat deze dingen „gewoon“ besproken kunnen worden, in

en best het kon der uit „hemels“ ziet, m gebeurt en ach God ve beter d praktijk

De P maken opnieu vervul waarop deijkte van Ef te vesti wij en en wat heden. bijna in en kerk bondsbr somnig worstel tot ha sing. D lijn zier tui genie slacht r scheidsl en de a dat de mag ko im en d

De b van het

De s van ver Dit g De B voorgel ven. G ten, op met zij ons doc trachte baren.

Maar onzen v hart te

Nada Christu gin van ons te hoogste Zoo g niet all ook mo

een rei ringste reeds z wel bij wonnen moet he ze wat een ope staan v als zone afschuw niet zoc ging he zijn gel van eer er hart angeto voorkom dan ook die dan werkelij Trouw leid in a Wij n dit in d tot ons Wat zeer „oe van onz mensche hét ant niet ver Hoevele „idealen

dan wordt
in kandelaar

ot stand ge-
veer dezelfde
oordeel en
ming en op-
duw, een ge-
en onder het
sheerschappij
al, door Zijn
ond vandaag
profetie bezig
in Juda, tus-
in het over-
st Israël, dat
meene chris-
zelt, dat als
ekt voor het
geen belang
uden van de
honder het
usschen om-
net alle ver-
keert in den
rk des HEE-
dt te vragen,
olkomen dui-
waaien, maar
ijn herkomst

heel en al de
iet koninkrijk
an vs 10-12
-21, die Nioo-
n verwerken.
ht, dat Jezus
n" en de „he-
heol. Wth. z.
in..... J 3,12
ossen werden.
g einer Rede-
direkten Be-
on 16, 25 en
gen" zijn het
len van Jezus
is. Het waren
Hicodemus tot
best doorstoo-
lijken zin en
Jezus moest
omen was, en
art en Pink-
ingaan. Maar
net Zijn raad-
n. Zoo volgen
e en het wel-
oor Jezus op
die haar ver-
kruls en ver-
s 19-21, ver-
nischen heils-
aken. Als het
dacht van de
of ze verlicht
dat openbaar
dan wel of ze
lat het kwade
met het licht,
ankelijk wilde

ruikelijke aan
? Gaarne aan
ntrole aange-

en bestemming, — tot wie de „aardsche dingen" van het koninkrijk Gods gezegd zijn, maar die nu niet eerder uitruist, voordat ze óók heeft mogen verstaan de „hemelsche dingen" (Joh. 3:12), — die de schaduw ziet, maar nu hunkert naar het lichaam, — die de gebeurtenissen opmerkt, maar nu ook den diepen zin en achtergrond van alle dingen uit het Woord van God verstaan wil, — die worstelt, om hoe langer hoe beter den wil des HEEREN te leeren kennen en in praktijk te brengen in het gansche leven.

De Pinkstergeschiedenis der profetie is bezig, scheiding te maken tusschen Efraïm en Juda. Want komen moet opnieuw die dag, maar nu in definitieve en volledige vervulling, — die dag, waarop zij beiden rijp zijn, en waarop de Hoogste Rechter het laatste, het uiteindelijke vonnis zal vellen, om Zijn éeuwige woonplaats van Efraïm weg te nemen en voor eeuwig en altoos te vestigen in Juda. Daarom is het nu zoo noodig, dat wij en onze kinderen wéten, wat er aan de hand is, en wat er aan den gang is in het christendom van heden. Want het is wéér dezelfde historie, maar nu bijna in laatste vervulling: de historie van verlossing, en kerkreformatie, gevolgd door afval en nieuwe verbondsbreuk, oordeel der verblindende en verharding, bij sommigen tot wederkeer en bekeering, en voortgaande worsteling, om véder te komen, van de „gelijkenis" tot haar „verklaring", ontferming en nieuwe verlossing. Daarom zullen wij en onze kinderen de scheidslijn zien loopen BINNEN het verbondsvolk, en de getuigenis verder vertellen, en de wet voor het nageslacht niet verbérgen, maar juist openbáren, opdat de scheidslijn aan den dag komt en niet wordt verdoezeld, en de antithese zich al scherper af gaat teekenen, opdat de dag der rijpheid voor het laatste vonnis snel mag komen: de dag van het laatste oordeel voor Efraïm en de dag der volle genade voor Juda. Daarom zal

„ZIET TOE...."

„Ziet toe, broeders, dat niet te eeniger tijd in iemand van u zij een boos ongeloovig hart, om af te wijken van den levenden God". Hebr. 3:12.

De brief aan de Hebreërs is gericht op de praktijk van het leven des geloofs.

De schrijver zelf noemt dit geschrift een „woord van vermaning" (13:22).

Dit geldt trouwens van heel de Schrift.

De Bijbel is geen boek vol raadsels, die ons worden voorgelegd om onze scherpsinnigheid op te beproeven. God komt in zijn Woord tot ons met zijn beloften, opdat wij ze zullen gelooven. En Hij komt tot ons met zijn bevelen, opdat wij die zullen doen. Zeker mag ons door Gods Geest verlicht verstand de wonderen trachten te verstaan, die in de Schrift alom zich openbaren.

Maar ook dan is het den HEERE er om te doen onzen wil te buigen, onze begeerten te zuiveren, ons hart te neigen tot de vreeze des HEEREN.

Nadat in het eerste hoofdstuk uiteengezet is, dat Christus ver boven de engelen staat, volgt in het begin van hoofdstuk 2 de vermaning, dat wij daarom ons te meer moeten houden aan het Woord van den hoogsten Profeet.

Zoo gaat het nu ook in hoofdstuk 3. Christus is niet alleen verheven boven de engelen, maar Hij is ook meer dan Mozes. Deze behoort tot het huis Gods,

de Bruid en zullen de kinderen van de Bruid met den Geest mee moeten profeteeren en roepen: Heere Jezus, kom! (Openb. 22:17).

Dáárom zullen onze kinderen op de scholen beveligd moeten worden tegen den invloed van de alles verdoezelende en vervlakkende neutraliteit, tegen die aller-gevaarlijkste doorbraak van de christelijke antithese, die met rassche schreden zich voltrekt, en zijn slachtoffers maakt bij duizenden, ook in die kringen, waarvan men het maar niet wil verwachten, in de voormalige gereformeerde kerken, en in de christelijke gereformeerde kerken, en óók in de gereformeerde kerken, wanneer zich daar de begeerte openbaart, „contact" te zoeken met de overzijde.

Daarom zullen onze kinderen moeten léeren op de scholen, dat Luther en Calvijn dan wel de paus van Rome, De Cock en Kuyper dan wel de hervormde kerk en haar synode, en de gereformeerden dan wel de synodocraten vandaag de sechurnmakers zijn of de hervormers; en dat heel die neutraliteitspolitiek en die verdoezelingsactiek een wederstaan is van het Pinksterwerk des Geestes, een ómkeeren in den strijd, om met pak en zak, zeer welbewapend, met een machtig oecumenisch leger den vast aanrukkenden vijand toe te vallen.

Daarom mag ook op de christelijke scholen niet in den mist blijven hangen, wat de kerk en wat het verbond en wat de doop is, en wáár de kerk is en wáár het ambt is en wáár de reine leer bewaard wordt. Daarom zullen wij en onze kinderen over heel de linie moeten ontwaken, en uit den dood van het algemeene christendom opstaan, om den verhoogden Christus door den Geest der profetie over ons te laten lichten. ook op het stuk van het onderricht aan ons en aan ons zaad in de voorzeide leer.

Sappemeer.

J. F. DE WEGER.

UIT DE SCHRIFT

maar Christus is de Bouwmeester van het huis des HEEREN.

Mozes was een getrouwe dienaar in de kerk van de oude bedeeing, maar Christus als de Zoon van God is de Heer van zijn kerk.

Mozes diende in het huis Gods, Christus is gesteld over het huis Gods.

Nu heeft het oude volk naar de stem des HEEREN, die door den dienst van Mozes werd overgebracht, niet geluisterd.

De Israëlieten hebben hun hart verhard bij Massa en Meriba (Exodus 17:1-7).

Ze hebben niet geloofd, maar twijfelmoedig gevraagd: Is de HEERE in het midden van ons of niet? (Ex. 17:7).

Dat vond de HEERE zoo erg, dat Hij in zijn toorn zwoer, dat ze stellig niet in zijn rust, die Hij beloofd had, zouden ingaan.

Maar als het oude volk zoo zwaar gestraft is wegens z'n ongeloof, hoe erg moet de HEERE het dan wel niet vinden, indien wij ons hart toesluiten voor het Woord van Christus?

In dat verband nu vermaant de brief aan de Hebreërs ons als volgt:

Ziet toe, broeders. Weest er op bedacht, Past er toch voor op.

Dat niet in iemand van u zij een boos, ongeloovig hart.

De schrijver zal wel in de eerste plaats bedoelen, dat elk op zichzelf moet acht geven, Ieder moet maar toezien, dat z'n hart niet boos, ongeloovig is.

Velen vinden dat maar een vreemde vermaning.

En ze hebben hun tegenwerpingen klaar: Een mensch kan z'n hart toch niet veranderen. Dat staat toch niet in onze macht om ons hart geloovig of ongeloovig te maken. En ze leggen deze waarschuwing maar naast zich neer.

Maar wie voor het woord des HEEREN heeft gaat toezien.

Als de twijfel aan Gods beloften in z'n hart opkomt gaat hij er tegen strijden. Houdt zichzelf voor, dat de HEERE toch waarachtig is en niet liegt.

Gaat z'n ongeloof als zonde voor God belijden.

En roept tot den HEERE: Ik geloof, help mij in den strijd tegen m'n ongeloof.

Want hij weet, dat een ongeloovig hart een boos hart is.

Een bron van allerlei ongerechtigheid. Een fontein van booze daden.

Want het hart is de bron van ons denken en willen en gevoelen en begeeren.

Uit dat hart komen voort naar het woord van den Heiland: booze bedenkingen, doodslagen, overspelen, hoererijen, dievertijen, valsche getuigenissen, lasteringen (Matth. 15:19).

Maar als ons hart geloovig op Gods beloften gericht is, dan wordt heel ons leven met alle levensuitingen op God gericht. Als we rijk zijn in God, dan zullen we de wereld verzaken, onze oude natuur dooden en godzalig leven.

„Behoed uw hart boven al wat te bewaren is, want daaruit zijn de uitgangen des levens" (Spr. 4:23).

In de tweede plaats zal de schrijver van den brief aan de Hebreërs ook wel bedoelen, dat we op elkander toezien. Opdat in geen enkel lid der gemeente zij een ongeloovig, boos hart.

De gemeente is het huis Gods. De geloovigen vormen een groote familie.

De „familia Dei" zegt Calvijn: het gezin Gods.

Maar dan moet het in de gemeente ook als in een gezin toegaan.

Wat is dat voor een gezin, waarvan de leden „als los zand aan elkaar hangen"?

Wat is dat voor een huisgezin, waar men op elkaar niet toeziet?

Wat is dat voor een gemeente, waar de één den ander naar het verderf laat hollen? Zulk een „huis Gods" is op weg een voorportaal van de hel te worden.

Zulk een gemeente wordt erger dan de „wereld".

Want in de wereld zien de menschen nog wel op elkaar toe.

Als iemand ziet dat een vriend of kennis er slecht uit gaat zien, dan zegt hij: Wat mankeert er aan? Ben je al naar den dokter geweest? En als hij goeden raad weet dan zal hij dien geven. En vooral familieleden hebben zorg voor elkaar.

Maar zullen leden van het huis Gods dan niet op elkaar toezien, opdat in niemand zij een boos ongeloovig hart?

Dat werk wordt maar al te vaak overgelaten aan den kerkeraad.

Maar als het toezien op elkander in de gemeente niet meer in praktijk wordt gebracht, dan kunnen geen tien predikanten en kerkeraden den afval keeren.

We moesten allen Mattheus 18 er nog maar eens op nalezen.

chtsregisters
zijn nutteloos
als men uit
in zijn werk
van vreugde
moeder des
ik vind het
spreking van
bij de vraag,
hien ook poe-
gische vraag,
in achterpoo-

l, behandelen
Joh. 20:31,
k alle Bijbel-
overwaard,
rslaan; want
heilooze pad
jbellezien aan

de kinderen
Bijbel voor-

meisjes aller-
le Bijbel niet
et of onzede-
k zijn? Waar
is! Van dien
in zonde, niet

es leeren (en
orgaan), dat
n worden, in

een reine gedachtenfeer; zonder ook maar de geringste zwelheid. De z.g.n. „valsche schaamte", die reeds zooveel onheil heeft tweegebracht, moet zoo-
wel bij de ouders als bij de jeugdleiders, radicaal overwonnen worden. Door openheid en in een reine sfeer, moet het in onze jongens en meisjes niet opkomen, dat ze wat geheimzinnig gaan zitten giegelen. Door zulk een openheid in een reine sfeer bij het nu réchte verstaan van Gods Woord, zal ook de zonde te schriller als zonde openbaar worden en leiden tot een grooter afschuw daarvan bij de jongelui. Want het is gelukkig niet zoo, dat alle jonge menschen alléén maar de neiging hebben om zich te verkneuten in het vieze; er zijn gelukkig héél veel jongens en meisjes, die daarvan een hartgrondigen afschuw hebben. En..... die er hartelijk dankbaar voor zijn, als hun eens duidelijk aangetoond wordt, waarom deze stoffen in den Bijbel voorkomen; en dat dat vóórkomen ervan niets, maar dan ook niets te maken heeft met eenige on-netheid; die dankbaar zijn, als hen aangetoond wordt, wat de werkelijke inhoud van deze stoffen is.

Trouwens, zóó moeten onze kinderen worden ingeleid in alle Bijbelstoffen.

Wij moeten hen altijd leeren vragen: waarom staat dit in den Bijbel? En wat wil de Heere in dit verhaal tot ons zeggen?

Wat gaan we daarin niet vaak scheef! Soms met zeer „centrale" stoffen! Als b.v. het lijden en sterven van onzen Heere Jezus Christus! Wat geven heel veel menschen daarop niet een scheeve antwoorden, al ligt hét antwoord nóg zoo voor de hand! Hoevele komen niet verder dan er een ontroerend drama in te zien? Hoevele anderen zien in het lijden en sterven van dezen „idealen mensch" niet een lichtend voorbeeld voor

ons? De prachtigste stof voor een „imitatio Christi"! Waarom komt het verhaal van Achab en Naboth in den Bijbel voor? Die ruzie over dien wijngaard? Wat kunnen eertijde jongens niet verontwaardigd zijn over dien „gemeenen Achab"! Maar staat dit verhaal in den Bijbel om onze verontwaardiging op te wekken, of om het leven van Achab te „spannender" te teekenen? Ja, bezondigen predikanten zich er niet meermalen aan, om Bijbelstoffen in haast „dramatischen" vorm op den kansel te brengen; o, en dán lulsteren de menschen wel! Of staat dit verhaal er alleen maar in, om ons te leeren niet te staan naar andermans eigendom? Of om ons te wijzen op het gevaar van een „valsche vrouw"? Wie zijn Bijbel kent, weet beter, dat deze antwoorden lang niet alles geven, wat het rechte antwoord geven móet!

Op gelijke wijze dóórgaande, kunnen we ook vragen: en waarom verhaalt de Bijbel toch die geschiedenis van Lot met zijn dochters, na de redding uit het verwoeste Sodom? (Gen. 19). We kunnen hier op zeer vele dingen wijzen, die alle waar zijn. B.v. we zien hier de gevolgen van de slappe houding van den geloovigen (!) Lot, die, ondanks de gruwelijke zonde van Sodom, daar téch bleef wonen; en zoo zelf de oorzaak werd van den ondergang van zijn dochters en van zijn heele geslacht. Hij stond immers nog toe ook, dat zijn dochters zich verloofden met zulke diep-zondige Sodomieten! We kunnen ook hierop wijzen, dat, wanneer de Heere niet het geloof in de harten werkt, de mensch de weldaden des Heeren niet opmerkt als..... weldaden des Heeren! Dat we daarom van eenig vertrouwen op den Heere bij Lots dochters dan ook niets zien. En daarom moeten ze zelf zien klaar te komen. Op dat kale gebergte waar Lot is gaan wonen, in dien

spelonk, geen mannen? Dus geen nageslacht? Ze zullen zichzelf wel redden; en ze maken hun vader dronken. En zoo kunnen we erop wijzen, dat de eene zonde de andere voortbrengt! Twee kinderen worden geboren; en hun nakomelingen zullen later de aartsvijanden worden van het volk des Heeren: Moab en Ammon! Allemaal waar! Maar letten we nú eens op dat ééne zinnetje, waarmee Sikkil Sr. zijn verklaring van dit verhaal besluit: „En Ruth, de Moabitische, werd één der voormoeders van Christus!"

En nu „springt" dan heele verhaal, als het ware, open!

Zóó óók moest Gods Zoon mensch worden! Om óns te redden!

Zoals ik reeds opmerkte: wat een rijkdom van gegeven. Veronderstel nu even, dat een jongen op onze jeugdvergadering een kleur krijgt onder 't voorlezen van dit gedeelte en contact opneemt met zijn vriendje naast hem, op een wijze, die niet deugt; haal die jongen er dan maar eens bij en vraag hem dan maar eens: „zeg, jó, begrijp jij eigenlijk wel goed, wat hier staat; waar het hier om gaat?" En vertel hem dan maar eens naar zijn bevattingsvermogen, den zin van dit verhaal: tien tegen één, dat hij over zijn eerst-aangenomen houding met beschaande kaken weg zal trekken.

Maar dat kan niet degene, die zelf den zin van dit verhaal niet begrijpt, wijl hij zijn aandacht enkel en alleen maar gebonden houdt bij die nachtelijke-gebeurtenis-in-dronkenschap. Zoo iemand misbruikt zelf het Woord van God op het grofste; die man is zelf geheel en al troebel! En hoe zal een troebele fontein helder water voor onze jeugd geven? P. JASPERSE.